

Broj: 03-30/11-3028/21 AG
Sarajevo, 16.12.2021. godine

UDRUŽENJE POSLODAVACA U FEDERACIJI BIH
n/r gosp. Mladen Pandurević, direktor
ul. Maršala Tita br. 6
71000 Sarajevo
e-mail: m.jusic@upfbih.ba

PREDMET: Odgovor, dostavlja se

Federalnom ministarstvu rada i socijalne politike je putem elektronske pošte dostavljen Vaš akt broj: I-151/21 od 05.11.2021. godine, koji se odnosi na primjenu propisa iz oblasti zaštite na radu, odnosno na davanje preporuka o primjeni Zakona o zaštiti na radu, na koji je odgovoreno aktom ovog ministarstva broj: 03-30/11-3028/21 AG od 12.11.2021. godine. Međutim, nakon sastanka održanog dana 09.12.2021. godine, a na kojem su prisustvovati predstavnici ovog ministarstva i Udruženja poslodavaca u Federaciji BiH, ukazala se potreba za preciziranjem datih pojašnjenja.

S tim u vezi, sa aspekta nadležnosti ovog ministarstva, obavještavamo Vas kako slijedi:

- Rok iz člana 87. Zakona o zaštiti na radu ("Službene novine Federacije BiH", broj: 79/20), utvrđen je samo u odnosu na obavezu usklađivanja općih akata sa odredbama ovog zakona, te da se navedeni rok ne primjenjuje kada je u pitanju provođenje postupka procjene rizika. S tim u vezi, poslodavci koji imaju opće akte donesene u skladu sa prethodno važećim Zakonom o zaštiti na radu („Službeni list SRBiH“, broj: 22/90), će obavezu iz člana 87. navedenog zakona izvršiti na način da će isti uskladiti sa institutima iz Zakona o zaštiti na radu koji ne podrazumijevaju prethodno provođenje procjene rizika, dok će u narednom periodu započeti sa pribavljanjem usluge procjene rizika i izrade akta o procjeni rizika od strane ovlaštenih organizacija, na osnovu kojeg će u skladu sa odredbom člana 23. Zakona o zaštiti na radu biti donesen interni akt o zaštiti na radu;
- Opći akt poslodavaca, koji će biti usklađen na naprijed navedeni način, primjenjivat će se sve do donošenja internog akta o zaštiti na radu zasnovanog na aktu o procjeni rizika, a koji će u konačnici zamijeniti usklađeni opći akt poslodavca. Navedeno je zasnovano na prelaznim i završnim odredbama Pravila o procjeni rizika („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/21), kojim

također nije određen rok za provođenje postupka procjene rizika kod poslodavaca;

- Procjenu rizika kod poslodavaca isključivo obavlja ovlaštena organizacija koja ima dozvolu Federalnog ministarstva rada i socijalne politike za obavljanje te vrste posla. Ovo iz razloga što se u slučaju procjene rizika radi o jednoj od vrsta stručnih poslova iz oblasti zaštite na radu za koje se izdaje dozvola ovog ministarstva, i to na osnovu ispunjenih organizacijskih, kadrovskih i tehničkih uvjeta propisanih Pravilnikom o uvjetima koje moraju ispunjavati ovlaštene organizacije za obavljanje stručnih poslova iz oblasti zaštite na radu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 23/21). S tim u vezi, poslodavac bi za svoje potrebe mogao vršiti procjenu rizika samo ukoliko posjeduje dozvolu ovog ministarstva;
- U skladu sa Zakonom o zaštiti na radu i Pravilima o procjeni rizika, procjena rizika kod poslodavca se vrši za svako radno mjesto i mjesto rada u radnoj okolini. Navedeno podrazumijeva sistematizovana radna mjesta kod poslodavca, bez obzira što je na određenim radnim mjestima predviđen veći broj izvršilaca;
- S obzirom da se uvjeti radne sredine mogu razlikovati na različitim mjestima rada, to će ovlaštena organizacija prilikom vršenja procjene rizika biti u obavezi da za svako od navedenih mjesta rada izvrši procjenu rizika. Dakle, ukoliko se poslovi istog radnog mjesta obavljaju od strane više izvršilaca na različitim mjestima rada, ovlaštena organizacija će biti u obavezi da izvrši procjenu rizika za svako od navedenih mjesta rada;
- Ukoliko se poslovi više radnih mjesta obavljaju na jednom mjestu rada, isto će se uzeti u obzir prilikom vršenja procjene rizika, te će se uslovi radne okoline ispitivati u odnosu na jedno mjesto rada;
- Ukoliko se na jednom mjestu rada obavljaju poslovi više sistematizovanih radnih mjesta koja po svojoj prirodi spadaju u istu grupu (npr. kancelarijski, administrativni poslovi i sl), odnosno koja imaju iste rizike koji proizlaze iz karakteristika tih radnih mjesta (sličan opis poslova, ista vrsta sredstava rada koja se koriste, isti način obavljanja poslova i sl), u tim slučajevima će se procjena rizika vršiti u odnosu na grupisana radna mjesta, s tim da bi u aktu o procjeni rizika morao biti sadržan i naveden stepen procijenjenog rizika za svako pojedinačno sistematizovano radno mjesto. Dakle, na onim radnim mjestima koja podrazumijevaju iste uvjete za njihovo obavljanje (stručna kvalifikacija, stepen stručne spreme), te koja imaju iste rizike koje proizlaze iz prirode obavljanja poslova tih radnih mjesta, procjena rizika će se vršiti na način da će se takva radna mjesta grupisati. Ukoliko se poslovi tih radnih mjesta obavljaju na jednom mjestu rada, uslovi radne okoline će se ispitivati na jednom mjestu rada;
- Ovo ministarstvo je u skladu sa ovlaštenjem koje podrazumijeva nadzor nad zakonitošću rada organizacija već izdalo određene upute i instrukcije ovlaštenim organizacijama, posebno u dijelu koji se odnosi na način na koji se u vezi sa pomenutom uslugom nastupa na tržištu rada prema poslodavcima. Kada je u pitanju način na koji se formiraju cijene usluge procjene rizika generalno, ističemo je navedenim instrukcijama posebno naglašeno da su ovlaštene organizacije dužne na tržištu nastupati u dobroj vjeri, ne zloupotrebljavajući svoju poziciju, te činjenicu da su poslodavci obavezni pribaviti navedenu uslugu. Imajući u vidu da se će procjena rizika u praktičnim uvjetima razlikovati kod poslodavaca kod kojih, s obzirom na djelatnost

(administracija, obrazovne ustanove, bankarske usluge i sl), ne postoje izvori većeg broja opasnosti i štetnosti, u odnosu na poslodavce u proizvodnji, industriji i sl, ovlaštenim organizacijama je data instrukcija da se navedeno mora uzeti u obzir i prilikom određivanja cijene pružanja usluge. S tim u vezi, usluga procjene rizika ne bi mogla podrazumijevati istu cijenu za poslove kod kojih postoji povećan rizik, odnosno posebni uvjeti rada, u odnosu na poslove kod kojih navedeni uvjeti rada ne postoje. S obzirom da postupak procjene rizika podrazumijeva da se u okviru istog obavezno obavljaju pregledi i ispitivanja fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima, to je navedeni postupak obuhvaćen jednom uslugom koju poslodavac pribavlja od ovlaštene organizacije, a koja bi usluga trebala biti obuhvaćena jednom cijenom. S tim u vezi, ističemo da je ovlaštenim organizacijama data instrukcija i u pogledu načina formiranja cijene navedenih usluga, na način da se radi o usluzi koja mora biti obuhvaćena jednom cijenom.

Kada je u pitanju Vaš prijedlog za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti na radu, ističemo da će isti biti razmotren u narednom periodu, odnosno da će se navedena aktivnost planirati prema Programu rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine za naredni period.

Imajući u vidu navedeno, posebno naglašavamo da je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike radi pravilne i jedinstvene primjene navedenog zakona, Federalnoj i kantonalnim upravama za inspeksijske poslove dostavilo preporuke za postupanje u smislu roka za usklađivanje općih akata poslodavca i načina vršenja postupka procjene rizika, kako ne bi došlo različitog postupanja prema poslodavcima koji su odgovorni za organizovanje poslova i provođenje mjera zaštite sigurnosti i zdravlja na radu. S tim u vezi, pored preporuka za postupanje koje su dostavljene Federalnoj i kantonalnim upravama za inspeksijske poslove, ovo ministarstvo je obavilo i dodatne konsultacije sa Federalnom upravom za inspeksijske poslove, od koje smo obaviješteni da su date preporuke dovoljno jasne za pravilnu i jedinstvenu primjenu, te da se kao takve primjenjuju u praksi. Također, ovo ministarstvo je dana 28.10.2021. godine, održalo i dodatni sastanak sa glavnim inspektorima i inspektorima rada i zaštite na radu iz Federalne, odnosno kantonalnih uprava za inspeksijske poslove, na kojem je utvrđeno da su date preporuke nesporne za primjenu u praksi.

S poštovanjem,

MINISTAR

Vesko Drijača